

МУЗА

літературно - мистецька газета програми "МІСТ"
(мистецько-інформаційне студентське товариство)
СБ УКМА КВІТЕНЬ 1994 № 2

1 КВІТНЯ
ВИПОВНИЛОСЯ
185 РОКІВ З ДНЯ
НАРОДЖЕННЯ
ПИСЬМЕННИКА
М.В.ГОГОЛЯ.

20 КВІТНЯ
1622 РОКУ
ПОМЕР ГЕТЬМАН
ПЕТРО
КОНАШЕВИЧ-
САГАЙДАЧНИЙ.

Фестиваль студентської творчості.

Давно ми не бачили такого чисельного зібрання спудеїв у наших стінах. Було дивно і, разом з тим, приємно закручуватися в такому вихорі студентства. Якщо йти за Демокритом - наслідку без причини не буває. Що ж спричинило таке зібрання нашої братії? Зрозуміло, що це був Фестиваль студентської творчості, який проходив 31 березня в рідній домівці - Академії.

Давно ми чекали чогось такого - ніби звичного, але й незвичайного одночасно. Звичного тому, що у Фестивалі брали участь люди, яких давно знали, але не сподівалися виявити в них стільки здібностей і обдарувань, - у цьому й виявилася вся незвичайність. Для декого це дійсно було несподіванкою. Та й для учасників виступ на Фестивалі - перша спроба самовираження, самоствердження. Вони мали змогу спробувати себе в різних сферах: в музиці, співі, поезії, театральному та художньому мистецтві, в танці. Вечір проходив надзвичайно енергійно, емоційно. Не обійшлося й без сюрпризів. Всіма добре знаний Вітик (який, на жаль, не захотів співати, хоча має чудовий голос) розсекретив відомого співака В.Морозова. Останній сидів тихенько на задніх рядах і сподівався, що його не помітять. Та все закінчилося тим, що В.Морозов вислухав масу компліментів від ведучої вечора та заспівав пісню про пана Базя, якого знають галичани. Також усім сподобався екзотичний ансамбль з Перу, виступ якого супроводжувався гучними оплесками і оваціями.

Звичайно, Фестиваль не був би Фестивалем, вечір не був би таким гарним і веселим, якби не було нашої чарівної ведучої Іринки Олійник. Вона, як справжня господиня цього вечора, тримала в руках все -

розважала гостей, жартувала, заодно й виявила свої таланти (про які й сама не здогадувалася раніше). За її словами, вона дійсно ще не знала, коли виходила на публіку, про що буде говорити, як буде себе поводити. Та не лише Іринка виявила свої таланти під час вечора. Для В.Брюховецького, за його словами, найголовніше значення Фестивалю полягало в тому, що він себе знайшов як творчу людину. "Я став фольклористом", - так заявив ректор. Дійсно, чого вартий лише один вираз - "Етнічний українець Вітик". А якщо серйозно, то Вячеслава Степановича дуже порадував Фестиваль. Як сказав сам ректор: "Я побачив справді не зашорену творчу енергію наших студентів. Оскільки я дотримуюся думки, що тільки творчість є базою для будь-яких серйозних досягнень у житті, то такий Фестиваль - добрий показник рівня наших студентів".

Хотілося б подякувати усім, хто був причетний до організації цього свята: Мистецькому центру УКМА та всім учасникам, які не злякалися вийти на сцену. Як сказав В.Дьяченко (директор Мистецького центру), - це була спроба надати студентам можливість поспілкуватися через музику, поезію.

Початок зроблений. Тому сподіваємося, що Фестиваль, який було залочатковано на вечорі як ланцюжок несподіванок, закручуватиметься й надалі, можливо, лише іншими людьми.

"Навмисне" для МУЗИ - Наталка Улько.

ЗНАЙОМТЕСЬ : МАРКАРОВА ОКСАНА

Як цікаво відкривати в людині щось нове, зовсім незнане. З Оксаною Маркаровою я познайомилася ще на початку навчального року, але зовсім недавно довідалася, що вона пише вірші. В минулому номері ми мали змогу ознайомитися з поезією Оксани, але не менш цікаво буде познайомитися з нею самою. Ми довго сиділи і думали з чого почати нашу розмову. Хотілося запитати так багато, але нічого не запитувалося. Ми мовчали. І я зрозуміла, що все вже сказано. Все сказано у віршах, які пише Оксана. Всю її можна побачити і зрозуміти в них.

-Оксано, а що ти бачиш і читаєш в людях?

-Людину, крім неї самої, ніхто не знає. Ми сприймаємо її такою, якою хочемо бачити. Я намагаюся бачити в людині лише добре.

- Можливо, тому й твої вірші випромінюють стільки тепла і доброти. А як вони з'являються на світ?

-Якщо чесно, то деякі вірші пишу під настрій. Вони виражають хвилинний стан. А деякі - треба пережити, їх потрібно виношувати глибоко в собі. Але саме вони відображають мене такою, якою я є завжди.

- А якою ти є?

- Для кожного я різна. Для батьків - донька, для друзів - подруга, для інших - Оксана.

-Ти пишеш для себе. Чи не боїшся виносити свої вірші на загал?

-Я ніколи не повірю поетам, які стверджують, що для них важливо те, як сприйме їхні вірші аудиторія. Основне, щоб ти розумів себе у віршах, які пишеш.

-Тобто, ти вважаєш, що поезію не можна критикувати?

-Будь-яка людина до кінця не зрозуміє поезію іншої. Насамперед, тому, що вона бачить лише наслідок, бачить слова, які викликають у неї власні спогади, асоціації.

-А як ти ставишся до того, коли твої вірші не сприймають?

-Нормально. Люди настільки різні, що було б дивно, якщо б мої вірші всім подобались..

Не знаю чому, але останнє питання мені хотілося задати якесь незвичне і, разом з тим, банальне:

- Оксано, ти щаслива?

- У житті буває по-різному. Та я маю батьків, які мене люблять. Я маю кохану людину, якій я потрібна і яка потрібна мені. Я маю друзів, які мене розуміють. Тобто є люди, які мене підтримують, не дадуть зневіритися, які завжди поруч мене. І можливо, це прозвучить дивно, але я відчуваю себе щасливою.

Цікава дівчина Оксана з сіро-зеленими очима. Якщо ви давно не бачили щасливу людину, то зайдіть на 1-й курс природничого факультету і зустрінете її.

Розмову вела Наталя Ульяко.

НІЩО.

* * * * *

Це не просто " незвично без тебе",
Це відірваний тіла шматок,
Це пташина, що лине до неба,
А приречена битись в куток.

Це не туга, не смуток, не сльози,
Це щось ніжно-болюче в душі.
Невловиме гойдання повітря,
Той лісок, озерце, комиші.

Це обпалені крила ікара,
І прекрасні фортеці з піску,
Несподівана зустріч і кара
За зрадливу звабливість й красу.

Вив вітер (видно будь дощу),
Рипіли двері, скло дзинчало,
І темна постать прошептала:
"Впусти, додому не дійду".

Мигтів вогонь, замерзли руки,
Остання хата, далі ліс...
"Хто ти, Чужий Далекий Гість?"
Незвичний плач, незвичні рухи.

На ранок - ніби й не було,
І сонце гріє - не зігріє,
І вітер начебто не віє,
І все з водою відгуло.

Так день за днем, без всяких змін
Рипіли двері, ніч верталась,
Та темна постать не з'являлась,
І відживав великий дім.

Для всього свій час у цім світі
Час жити і час умирати,
Година вирощувати квіти,
І мить їх безжально топтати.

Самотньою будь і з тобою,
Дивитись на зорі вночі,
Любити - неодмінно до болю,
Мовчать, коли сльози в душі.

Віддати все-все жебракові,
Пожити в пустелі, в горах,
Пізнати затишшя й дороги,
І владу, і славу, і крах.

Є час визнавати поразки,
Відчути весь жах забуття,
Є мить народитись, як в казці,
І роки в нас є для життя.

ДЕ СТУДЕНТИ МОЖУТЬ НАВЧИТИСЯ ПИСАТИ ?

Цього навчального семестру студентам гуманітарного факультету було надано можливість обрати курс "Основи літературної творчості". У квітневому випуску "МУЗИ" ми вирішили надрукувати деякі зразки одного із завдань: описати знайомство в громадському транспорті з елементами діалогу.

ТРАМВАЙНЕ ЗНАЙОМСТВО.

Багрянцею небо спускалось на землю гріховну,
Місяць шкірився рудо, із злістю, немов би то кат.
Завершився цей день. Подивися у чорну безодню:
Все в "Ніщо", в "Нікуди"... Не вернеться ніколи назад.
Йшов трамвай. Деренчали по рейках колеса,
Поспішав, щоб устигнуть, щоб не загубитись в "Ніщо".
Ні зупинки на розі, ні біля озерного плеса,
Все вперед і вперед, хоч би трапилось тут абищо.
Їхав я. Із роботи, потомлений сяянням "APPLE",
Очі мої - то в мозку розжарений шар,
Ніц не бачу. Стоїть лише образ "ОМЕТА", -
Це зупинка, де зможу притишити жар.
Хтось мене запитав: "Чи виходите ви, чоловіче?"
"Ні, - відмовив, - виходить мені ще не час".
Але голос (подумав) чарівний, немов Беатріче,
Глянув - очі - то чистий-пречистий топаз.
"Все ж я вийду, звичайно, якщо ви не будете проти,
Проведу трохи вас - небезпечно цієї пори,
Не турбуйтеся ж бо, не порушу я вашої цноти,
У яку ви назавжди самі всю себе одягли".
"Це так мило від вас, - чую знов, -
Мій закоханий пане. Хоч могли б почекати:
Не цікаво все зразу - наверх ..."
На зупинці бабуся якась продавала тюльпани.
Я купив. Ми пішли. По мосту. Повернули у сквер.
Ми розстались вночі, і обоє пірнули в безодню,
Кожен знав, що хотів, володів своїм власним "Ніщо".
Тільки місяць не був більше злим на покійне сьогодні,
А всміхався так мило, чарівно...

Підморгував тихо: "Ну що?"

БЕРЕЗЕНЬ, 1994.

* * * * *

За вікном стукотів дощ, але він не розривав
спокій і тишу, а навпаки - доповнював їх. Ніна
задумливо дивилась у вікно - їй було добре і
зручно, хотілося мріяти, марити. Вона
намагалася уявити собі Незнайомця, якого
колись, Ніна була впевнена, зустріне, та
щось було не так. Назустріч пролітало
багато машин, автобусів, тролейбусів - якась
велика маса обличь, людей проскакували
повз неї. Та все, що відбувалося довкола,
дівчину не зачіпало - вона просто
розчинялася у цьому.

У салоні тролейбуса все було ніби
звичайним і незвичайним одночасно. Царство
доброти і тепла огортало всіх і, неначе,
оберігало від зла.

- Невже це сон? - запитала тихо дівчина і
якось злякалася свого голосу, бо тиша
салону перекидала усе.

- Це - життя, - відповів чийсь голос.

Ніна озирнулася і побачила Незнайомця в
темних окулярах. Він був високий, стрункий,
зі світлим кучерявим волоссям...

- Зрештою, як усі сучасні молодики, але... -
вона ще раз глянула на чоловіка, - але він
якийсь загадковий і таємничий, - подумала
дівчина.

Ніна бачила чи відчувала, що Незнайомець
чекає, чогось чекає. Вона не знала, чого, але
їй так захотілося полетіти думками йому
назустріч. Однак в голові крутилося дивне
запитання, яке заземляло її.

- Чому він носить темні окуляри і ховає очі? -
Такі думки переслідували дівчину у той час,
коли вона дивилася у вікно, де відбивався
силует Незнайомця.

- Дивна якась дівчина. Дивиться у вікно,
немов мене не помічає, а сама...
(див. далі - ст. 4)

- Пробачте, - наважується Ніна, - Можна спитати?..- перебиваючи думки Незнайомця, продовжує вона і широко відкриває свої й без того великі очі.

Мужчина помовчав, потім зняв окуляри і, не звертаючи уваги на зняковілість і здивування дівчини, сказав:

- Спробуйте.

Ніна ледве не зойкнула:

- Про що, про що я запитаю його, коли він зняв оті окуляри ?

Та чомусь в цей момент вона мило посміхнулася, грайливо повела очима і притиснула палець до губ.

- Тихіше!- ледве не закричала вона.

Незнайомець нічого не міг второпати. Він перебирав у своїй голові всі можливі варіанти, але відповіді не знаходив.

- Чого це вона? - подумав він і хотів уже відійти від дівчини, коли раптом його осінило, - Дурний же я, вона ж хоче зі мною познайомитись!

Та замість того, щоб представитись, він сказав: - Ніколи не розумів жінок, - це прозвучало так просто і гарно.

Ніна здивовано глянула на чорні окуляри, які виглядали з кишені і...

Раптом тролейбус трусонувало, і Ніна почула, як хтось повторив: "Ніколи не розумів жінок". Вона відкрила очі і побачила жахливу картину: люди висіли, сиділи, лежали один на одному. Усіх цікавило лише одне: як вийти на своїй зупинці, як вирватися з цього життя на своїй зупинці, хоча б на хвилинку. Обличчя були стомлені і незадоволені. Все було окутане царством мороку.

У плечі щось боляче давило. Ніна підняла голову і побачила молодого чоловіка, який старанно прилаштовував сумку на її плечі і повторював фразу: "Ніколи не розумів жінок".

Це було так грубо і недбало, що Ніна прийшла до тями. Вона з жахом зрозуміла, що прокинулася і повернулася до реального життя. Їй хотілося закричати, заплакати... Та в голові

стукало: "А що їх розуміти, що їх розуміти? Скільки потрібно жінці, щоб відчувати себе щасливою, хоча б відчувати..." Вона не помітила, як повторила це вголос.

Біль усе наростав, плечима Ніна ворухити вже не могла, але це дрібниці, на які вона не зважала. Її турбував інший, зовсім інший біль: якийсь пекучий і внутрішній.

Їй чомусь захотілося, сильно захотілося вийти. Вона була впевнена, що від цього залежить її майбутнє, її подальше життя. Ніна не знала, як це зробити, але цей жаркий, брудний салон підштовхував її. Спочатку перепрошуючи, а потім уже штовхаючись, вона пробивалася до виходу.

- Ось ще двох, ще один і я ... я вже буду біля виходу, а там, там зупинка ... зупинка чого? - думки хаотично бігали, але в цьому хаосі відчувався дивний спокій.

Раптом чиясь міцна рука схопила Ніну, і її, немов вихором, винесло з тролейбуса ...

Вечір відчув себе повновладним господарем і насувався все з більшою силою. Зупинка була безлюдною, якщо не враховувати двох щасливців, які вирвалися із забитого тролейбуса, як із самого забитого життя.

Ніна повернулася і при світлі ліхтаря побачила, що Незнайомець - в темних окулярах. Ні, вона не здивувалася і, навіть, не злякалася, а дуже просто запитала: "Для чого ви носите їх?"

Відповідь прозвучала дуже дивно: "Ніколи не розумів жінок".

Запала тиша. Ніна мовчала, бо пригадала свій дивний сон і їй стало якось добре і ... сумно. А Незнайомець вагався. Пройшло ще кілька хвилин і він сказав:

- Володя. Мене звати Володя. А вас?

О п'ятій годині, коли було ще досить темно, але ранок нагадував про свої права, на "зупинці для двох" на лавочці сиділо і розмовляло двоє... Про що? Ніхто не знає, і чи варто знати? Важливо не те, важливо те, що серед того набитого тролейбуса - життя вони зустрілися ...

Коли за Шекспіром, то "як вам це подобається?" А якщо по-студентськи, то хотілося б, щоб не лише слухачі цього курсу, а й усі студенти писали час від часу про те, що їх цікавить, хвилює чи навіть смішить.

МЕМУАРЧИКИ БУВАЛОГО ПОЕТА.

(матеріали подаються інкогніто).

Одного разу я прочитав свого вірша перед двома фахівцями – В.Брюховецьким та Г.Сивоконем. Вірш був такий:

**Як гарно на озері літом,
Я був би тут місяців сем...
Всі органи чисто помиті
І потом не пахнеť совсем!**

Спалахнула дискусія. Брюховецький лаявся, висловлював огиду і дорікав, що багато російських слів. Він взагалі не визнає мого таланту.

Зате Сивокінь сказав, що це така українська мова, яка є в житті, і вірш йому сподобався.
“Гриша вообще хороший человек”

Був у мене приятель, до якого всі зверталися за порадами і всі були ними задоволені.
Колись я йому на день народження написав вірша, з якого запам'ятав тільки таке:

**Твої поради всім визнаки,
І сила в них така ударна,
Що хоч і зробиш навпаки,
Та все одно виходить гарно.**

І врешті – вершина мого творчого злету – про митця. Поет ловить муху і рече:

**З лиця митця злетіла муха ця,
Сиділа на лиці, а зараз - у руці.
Таке життя. Митець творить і досі,
Бо має не одну він муху в носі.**

Вже заметіль зими стихає,
Сніжинки розтають, і потічок
Шумить тихенько і кудись втікає,
Весна в долоню розгортає
Маленький щастя кулачок.

Курличуть журавлі у небі –
Провісники любові і весни.
Й Дніпро могутній, рвучи греблі,
Шепоче ніжно: “Я весну приніс вам,
Кольорові сни”.

Жовтеньку квіточку зірву я
І подарую лиш тобі одній,
Провісником тепла й кохання
Вона буде,
Дивись – весна! Чекай же, стій.
Валерій Луцан.

Ти помиляєшся, *my dear*,
Коли гадаєш, що я вірю
Твоїм очам, твоїм словам.
Ха! *C'est la vie! Chercher' la femme!*
Не хочу я журитись довше
І лити сліз солоний *ocean*.
Ти став персоною *non grata*
В моєму серці – ось відплата
За те, що час я марно *lost*,
За те, що так багато *cost*
Мені це бісове страждання
І щохвилинове чекання.
Чекати *always and for ever* –
Цього не діждешся ти *never*
Попостраждаєш ти не трішки,
Тому, що я – підступна кішка,
А не наївна, мила *girl*,
Котра в кохання вперше *fell*.
Ти бавишся *with fire*, милий,
Дивись, щоб вийшов з цього цілий.
I'm не прийду, не заплачу,
Моя ти доленько ледача,
'course мушу *run*, щоб *not return*,
Щоб *save my heart from being burnt*.
SwAn

НАШІ ВІТАННЯ

Чомусь дуже багато студентів, які мешкають у гуртожитку та які позбавлені цього задоволення, святкують свій день народження весною. Коли захочеш привітати всіх, то не вистачить ні часу, ні грошей. Тому, користуючись нагодою, авторський колектив "МУЗИ" вітає всіх, хто нещодавно святкував чи скоро святкуватиме уродини, та дарує малесенький віршик:

Нехай щастить тобі в житті,
І все навколо тебе квітне,
Якщо вже трапилось тобі
З'явитися на світ у квітні.

Особливі наші вітання - Оресту Васильціву, голові організації ЦеСУС, від імені якої було надано фінансову допомогу програмі "МІСТ" СБ УКМА.

ДЯКУЄМО за ДОПОМОГУ

при підготовці номеру:
Інформаційно-обчислювальному
центру УКМА,
Видавничому дому "Академія",
працівникам ксероксу,
а також усім, кому ми докучали
зі своїми проблемами.

ПЕРЛИНИ СПУДЕЙСЬКОГО ФОЛЬКЛОРУ:

Ой насувалась, та чорна хмара,
Став дощ накрапати...
Ой там збиралось Студентське Братство
До корчми гулять.
Пили горілку, пили наливку,
Ще й мед будем пить.
А хто з нас, браття, буде сміятися,
Того будем бить.
Ой іде декан, ой іде ректор,
Насміхається:
"Ой за що, за що Студентське Братство
Напивається?"
Ой взяли Брюха за чуб, за вуха,
Третій - в шию б'є:
"Ой не йди, не йди, ти, вражий ректор,
Де студентство п'є!"

Слова записані з вуст Ігорка Когута.
Але цікаво, хто ж автор?
(Когут божився, що не він). Отже,
може хтось зізнається у своїй
прямій причетності до народження
перлини.

Чекаємо з нетерпінням.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ :

Головний редактор	- Оксана Місяйло
Помічник редактора	- Наталка Улько
Консультант з питань оформлення	- Валерій Луцан
Комісія з відбору матеріалу	- Ірина Олійник
	- Микола Чугаєвський